

Medlem var Finansminister og under andre Finansministre, plejer man ikke fra Regeringens Side at fremkomme med Forslag om Statslaan, hverken midlertidige eller faste, før Regeringen har truffet Aftale med en tilstrækkelig stærk Finansgruppe om Effektuering af et saadant Statslaan. Naar Regeringen har truffet en saadan Aftale, som efter sin Natur selvfølgelig kun kan være foreløbig, saa kommer Regeringen til Lovgivningsmagten og siger: Her er afsluttet en betingelsesvis Overenskomst om et Laan paa de og de Vilkaar, vil saa Rigsdagen bemyndige Regeringen til at afslutte Laanet paa disse Vilkaar? Det er Fremgangsmaaden, og jeg tror ikke vel, at den kan være anderledes. Jeg tror, at hvis Finansministeren kom for at forhandle ins Blaue hinein med Rigsdagen, om det var heldigt at gøre det paa denne eller hin Maade, vilde Rigsdagen med fuld Ret kunde sige til Regeringen: Du kommer her og paabyrder os et Ansvar, der er dit. Det er Administrationen og Regeringen, der maa føre disse Forhandlinger, og naar de ere førte til det Punkt, som Regeringen kan føre dem paa egen Haand, maa Regeringen komme til Rigsdagen og faa det nødvendige, legale Samtykke til at afslutte Laanet. Det maa være Gangen i Forholdet, det kan ikke være anderledes. Den Dag, det altsaa er lykkedes mig at fremskaffe et Tilbud, som jeg anser for at være af den Natur, at jeg kan anbefale det til den høje Rigsdag, saa kommer jeg til den høje Rigsdag, men heller ikke før.

Estrup: Jeg kan ikke være ganske enig med den højtærede Finansminister i, at man først kan komme til Rigsdagen, efter at man er bleven enig med nogen om et Laan. Det kommer ganske an paa Laanets Beskaffenhed. Dersom der f. Eks. er Tale om et fast Statslaan — vi have jo ofte i denne Samling talt om faste Statslaan af mindre Omfang, nemlig de smaa danske, de 3 Millioner —, kunde det nok hænde, at det vilde være til en lille Lettelse for Ministeren, om han vidste, til hvilken Pris han kan gøre Regning paa, at man fra Repræsentationens Side vil tilstede det. I et saadant Tilfælde tror jeg nemlig ikke, at den højtærede Ministers Bemærkning passer. Der er jo stor Forskel paa, om det kun gælder at skaffe Dækning for en Kletgæld, eller om det drejer sig om en større Vekselgæld, og man saa undser sig for at komme til Repræsentationen og forlange Bemyndigelsen,

før man er vis paa, at der er nogen, der vil overtage Statsgælden. Men der er mange andre Maader at stifte Gæld paa end blot i Forvejen at have en Køber til en Veksel. Jeg nævnede en Maade med de faste Laan, men der er ogsaa andre Maader. Jeg tør antage for sikkert, at der er mange, der ligesom jeg maa have været opmærksom paa de ganske betydelige lignende Tilfælde, som have været i vort Naboland Tyskland, og som man har set refereret i Aviserne. Det tyske Rige har maattet søge 250 Mill. dækkede i Skatkammerbeviser, som ere forfaldne om kort Tid. Ved Siden af har den prøjsiske Regering maattet skaffe andre 200 Mill. til Dækning. Det er altsaa en anden Maade end den med at udstede Veksler. Man udsteder Skatkammerbeviser, som alle kunne købe, men det gælder kun om, at man er enig om Prisen, til hvilken man kan antage, at der er Købere paa Markedet for dem. Der behøves altsaa ikke Aftale med enkelte Konsortier og Banker, om de ere villige til at overtage Statsvekslerne for den og den Pris, før Sagen bliver forelagt for Rigsdagen.

Finansministeren (N. Neergaard): Det ærede Medlem, der nu satte sig, har i sin Finansministertid afsluttet flere faste Statslaan, og det ærede Medlem har, saa vidt mig bekendt, altid først haft sine Aftaler med vedkommende Finansgruppe i fuldkommen Orden. Det ærede Medlem er først kommen til Rigsdagen, naar han kunde sige: Paa de og de Vilkaar kan Laanet afsluttes, og naar han kunde give Rigsdagens Udvalg nøjagtig Besked om, hvem Laanet skulde afsluttes med, og alle de yderligere Oplysninger, som maatte ønskes. Det ærede Medlem er ikke kommen til Rigsdagen og har sagt: Skal jeg gøre det ved Veksler eller Skatkammerbeviser eller ved faste Laan, skal jeg gaa til England eller Frankrig, hvem skal jeg snakke med? Jeg tror, at den Fremgangsmaade vilde faldet netop dette ærede Medlem ganske unaturlig, og jeg tror heller ikke, at den vilde falde i Rigsdagens Smag, og jeg ønsker i alt Fald ikke at benytte den.

Estrup: Maa jeg blot gøre den korte personlige Bemærkning, at jeg beklager i dette Tilfælde som saa ofte tidligere, at min Hukommelse ikke er saa skarp nu, som den har været, men jeg kan egentlig ikke tænke mig, hvad det er for Tilfælde, der foresvæve den højtærede Fi-